RZECZNICZKA
PRAW I WARTOŚCI
AKADEMICKICH UJ

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

Biura Rzecznika Praw i Wartości Akademickich UJ

(w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.)

Kraków, 16 marca 2026 r.

Biuro Rzeczniczki
Praw i Wartości
Akademickich UJ

ul. Czapskich 4
pok. 28 i 29
31-110 Kraków
tel. +48 12 663 30 49
+48 12 663 30 48

ombuds@uj.edu.pl
www: ombuds.uj.edu.pl

RZECZNICZKA
PRAW I WARTOŚCI
AKADEMICKICH UJ

I. Wprowadzenie

Zgodnie z § 8 Uchwały 16/II/2020 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 26 lutego 2020 roku **Rzecznik Praw i Wartości Akademickich UJ** (dalej także jako **„Rzecznik"** lub **„Biuro Rzecznika"**) **do 30 marca przedstawia Senatowi Uniwersytetu Jagiellońskiego sprawozdanie ze swojej działalności**.

Poniższe sprawozdanie zawiera omówienie charakteru spraw, które w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. (**„Okres Statystyczny"**) wpłynęły do Biura Rzecznik, wraz z opinią Biura co do ujawnionych problemów o charakterze systemowym, czy też wymagających stosownej ingerencji ze strony właściwych jednostek Uniwersytetu Jagiellońskiego.

II. Statystyka zgłoszeń wpływających do Biura Rzecznika

Od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. do Biura Rzecznika wpłynęły łącznie 83 (*słownie: osiemdziesiąt trzy*) sprawy, które zaowocowały podjęciem przez Rzecznika czynności, celem ustalenia, czy doszło do naruszenia wartości akademickich, a w razie rozpoznania takiego naruszenia – podjęciem działań celem ich wyeliminowania i zapobieżenia ich wystąpieniu w przyszłości. Charakter spraw został szerzej omówiony w pkt. III Sprawozdania poniżej.

Wpływające sprawy zostały podzielone na następujące kategorie:

a) **wartości akademickie i etyka (19 zgłoszeń);**

b) **szeroko pojęte sprawy pracownicze (8 zgłoszeń)**

c) **sprawy studenckie, w tym sprawy doktorantów (42 zgłoszeń)**

d) **sprawy dotyczące problemów prawnoautorskich oraz związane ze stosowaniem sztucznej inteligencji (4 zgłoszenia),**

e) **sprawy dotyczące szeroko rozumianej dyskryminacji i nierównego traktowania (2 zgłoszenia),**

f) **sprawy administracyjne (8 zgłoszeń),**

przy czym wymaga zaznaczenia, że w niektórych przypadkach możliwe było zaliczenie danego zgłoszenia do więcej, niż jednej kategorii. Jedno

Biuro Rzeczniczki
Praw i Wartości
Akademickich UJ

ul. Czapskich 4
pok. 28 i 29
31-110 Kraków
tel. +48 12 663 30 49
+48 12 663 30 48

ombuds@uj.edu.pl
www: ombuds.uj.edu.pl

z dokonanych zgłoszeń nie pozwoliło ponadto na ustalenie jego przedmiotu, wobec braku dalszego kontaktu ze zgłaszającym.

W pkt III Sprawozdania poniżej wskazano, jakie sprawy trafiały do poszczególnych kategorii, zaś w pkt. IV Sprawozdania zawarto podsumowanie oraz wnioski.

Warto zaznaczyć, że **21 zgłoszeń zostało dokonanych przez osoby spoza Uniwersytetu Jagiellońskiego**[1]. Wartość ta jest jednak niemiarodajna, bowiem 2/3 spośród tych zgłoszeń dotyczyło jednego tylko zdarzenia z udziałem przedstawiciela Wspólnoty Akademickiej Uniwersytetu. W ocenie Biura wskazane zgłoszenia były elementem szerzej zakrojonego działania, które było wymierzone w osobę, której dotyczyły wszystkie zgłoszenia. Wskazywał na to czas ich dokonania, jak również ich niemal identyczna treść. **Powyższe doprowadziło do wprowadzenia zmian w zakresie przyjmowania zgłoszeń przez Rzecznika**. Na stronie internetowej zamieszczona została informacja, że zgłoszenia dokonywane drogą mailową, jednakże spoza domeny „uj.edu.pl" nie będą procedowane. Ma to zapewnić możliwość przeciwdziałania przypadkom, w którym zgłoszenia dokonywane będą jedynie w celu „uprzykrzenia życia" osobie, której dotyczą, poprzez zainicjowanie wszczęcia działań przez Rzecznika.

Warto nadmienić, że po zamieszczeniu wskazanej informacji zgłoszenia o charakterze wyżej wskazanym ustały.

Spośród spraw, które wpłynęły do Biura pięć nie zostało zakończonych do 31 grudnia 2025 r. i są one nadal prowadzone. Wynika to po pierwsze z ich późnego wpływu (od połowy listopada 2025 r. do połowy grudnia 2025 r.), jak też ich charakteru, w tym oczekiwania przez Biuro na podjęcie koniecznych działań przez samych zgłaszających bądź inne jednostki UJ.

Niezależnie od podejmowanych przez Biuro Rzecznika działań na skutek otrzymywanych zgłoszeń, Rzecznik odbył również kilkadziesiąt spotkań z petentami oraz z innymi osobami, których udział zaplanowano w projektach przedsiębranych przez Rzecznika Praw i Wartości Akademickich UJ między innymi z przedstawicielami Działu ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ, Centrum Dostępności, czy Studenckiego Ośrodka Wsparcia i Adaptacji (SOWA).

[1] Wniosek na podstawie adresów mailowych, za pośrednictwem których dokonywane były zgłoszenia, a które nie pochodziły z domeny „uj.edu.pl".

RZECZNICZKA
PRAW I WARTOŚCI
AKADEMICKICH UJ

Biuro Rzeczniczki
Praw i Wartości
Akademickich UJ

ul. Czapskich 4
pok. 28 i 29
31-110 Kraków
tel. +48 12 663 30 49
+48 12 663 30 48

ombuds@uj.edu.pl
www: ombuds.uj.edu.pl

III. Charakter spraw wpływających do Biura Rzecznika

Poniżej zostały przedstawione najważniejsze kwestie, których dotyczyły sprawy zgłoszone do Biura Rzecznika oraz dostrzeżone na tym tle problemy w funkcjonowaniu Uczelni, jak też podjęte działania naprawcze.

i. Wartości akademickie i etyka

W tej kategorii znalazły się sprawy dotyczące zdarzeń, które – w ocenie zgłaszających – mogły naruszać wartości akademickie oraz standardy etyczne, które powinny być przestrzegane na Uniwersytecie.

Jak już wskazano, znaczna część zgłoszeń w tym zakresie dotyczyła zdarzenia z udziałem jednego z przedstawicieli Wspólnoty Akademickiej UJ. Rzecznik po rozmowie z tą osobą uznał dalsze zgłoszenia za dokonane bez intencji ochrony wartości akademickich, a celem zaszkodzenia jej.

Jedno ze zgłoszeń dotyczyło braku na Uniwersytecie Jagiellońskim ujednoliconych standardów co do przestrzegania rzetelności akademickiej w publikacjach naukowych. Zgłaszający odwołał się do takich standardów obowiązujących na uczelniach w innych państwach i zawnioskował o wdrożenie ich także na UJ.

Trzy z przyjętych zgłoszeń dotyczyły nagannej – w ocenie zgłaszających – postawy przedstawicieli Środowiska Akademickiego UJ w internecie. Po przeanalizowaniu tych zgłoszeń, Rzecznik wystąpił z dwoma wnioskami do właściwego Rzecznika Dyscyplinarnego UJ o wszczęcie postępowań wyjaśniających. Rzecznik podkreśla, że choć przestrzeń publiczna (w tym Internet) jest miejscem, w którym można swobodnie wyrażać swoje poglądy, to forma, w jakiej to następuje nie może godzić w prawa innych uczestników debaty publicznej. Interwencje Biura podejmowane były w tym zakresie w sytuacjach, w których osoba, która naruszała tak rozumiane zasady swobody wypowiedzi mogła być jednoznacznie powiązana z przynależnością do Wspólnoty Akademickiej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Jedno ze zgłoszeń dotyczyło odwołania zaproszenia dla prelegenta na jedno z wydarzeń organizowanych przez jeden z wydziałów Uniwersytetu z powodu publicznych wypowiedzi prelegenta. Biuro przeprowadziło

Biuro Rzeczniczki
Praw i Wartości
Akademickich UJ

ul. Czapskich 4
pok. 28 i 29
31-110 Kraków
tel. +48 12 663 30 49
+48 12 663 30 48

ombuds@uj.edu.pl
www: ombuds.uj.edu.pl

spotkanie z organizatorami konferencji, jak też wysłuchało opinii prelegenta i przekazało swoje stanowisko Rektorowi Uniwersytetu.

W omawianym zakresie **nie dostrzeżono problemów o charakterze systemowym**. W ocenie Biura uzasadnione jest wprowadzenie jednolitych standardów dotyczących rzetelności akademickiej w publikacjach naukowych. W pozostałym zakresie dokonane zgłoszenia dotyczyły zdarzeń o charakterze incydentalnym.

ii. Sprawy pracownicze

W ramach tej kategorii spraw, podobnie jak w poprzednim roku, zostały stwierdzone problemy w zakresie komunikacji na linii przełożony-pracownik, jak też między pracownikami równego szczebla. Niektóre zgłoszenia dotyczyły wątpliwości zgłaszających co do prawidłowości stosowania określonych przepisów przez organy Uniwersytetu. Rzecznik kontaktował się w tym zakresie między innymi z Centrum Spraw Osobowych oraz Zespołem Radców Prawnych UJ, celem uzyskania wykładni przepisów i przekazania Zgłaszającym informacji zwrotnej.

W omawianym zakresie można zarekomendować uwrażliwianie pracowników oraz ich przełożonych na konieczność wzajemnego zrozumienia oraz budowania pozytywnej komunikacji. Analiza dokonanych zgłoszeń pozwala na wniosek, że przynajmniej niektóre ze spraw, których dotyczyły, mogłyby być rozwiązane przez samych zainteresowanych w drodze otwartych rozmów.

iii. Sprawy studentów i doktorantów

To najliczniejsza kategoria spraw. Zostały w niej ujęte wszelkie problemy, z którymi do Rzecznika zwrócili się studenci (przeważająca grupa), jak i doktoranci. Pośród dokonanych zgłoszeń jako podkategorię można wyróżnić sprawy, które dotyczyły relacji promotor-magistrant oraz promotor-doktorant. Otrzymane zgłoszenia uwidaczniały zmiany w postrzeganiu procesu studiowania (szczególnie w odniesieniu do słuchaczy Szkół Doktorskich) z perspektywy młodszych naukowców oraz i starszych opiekunów, szczególnie w zakresie obowiązków każdego z nich.

Sprawy objęte zgłoszeniami dotyczyły również między innymi: odmowy przyznania stypendium, skreślenia z listy studentów, odmowy przyznania miejsca w domu studenckim, czy warunków zaliczenia przedmiotu sprzecznych z wewnętrznymi regulacjami Uniwersytetu itp. Brak było

RZECZNICZKA
PRAW I WARTOŚCI
AKADEMICKICH UJ

Biuro Rzeczniczki
Praw i Wartości
Akademickich UJ

ul. Czapskich 4
pok. 28 i 29
31-110 Kraków
tel. +48 12 663 30 49
+48 12 663 30 48

ombuds@uj.edu.pl
www: ombuds.uj.edu.pl

jednej kategorii zgłoszeń, która dominowałaby nad pozostałymi, stąd i w tym zakresie **brak problemów o charakterze strukturalnym**.

Warto jednak nadmienić, że Rzecznik dostrzegł w pewnej kategorii spraw tendencję zgłaszających do bezpośredniego kontaktowania się z biurem **bez próby wyjaśnienia sytuacji objętej zgłoszeniem w jednostką UJ, której działanie było przedmiotem zgłoszenia**. W kilku sprawach stwierdzono, że zgłaszający całkowicie zaniechali prób samodzielnego rozwiązania sprawy, kierując ją od razu do Biura. W jednym z przypadków było to szczególnie widoczne, bowiem przedmiotem zgłoszenia było zdarzenie, które – jak ostatecznie ustalono – wynikło z błędnej informacji na stronie internetowej, która dodatkowo została poprawiona bez interwencji Biuro.

We wskazanych wyżej przypadkach Rzecznik zwracał uwagę Zgłaszających, że rolą Biura nie jest rozwiązywanie problemów za strony, a jedynie wsparcie ich w dochodzeniu do kompromisu tam, gdzie nie są tego w stanie zrobić samodzielnie.

Natomiast pewne problemy, które mogą się jawić jako problemy systemowe, **Rzecznik dostrzegł w zakresie relacji pomiędzy doktorantami i promotorami prac doktorskich**. Kilkakrotnie pojawiały się skargi dotyczące konfliktów na tle niezrozumienia ról, zakresów praw i obowiązków doktorantów i promotorów. Rzecznik wystąpił w związku z tym o spotkanie z kierownikami wszystkich szkół doktorskich oraz przedstawicielem samorządu doktorantów. Po głębszej analizie zjawiska zgłoszone zostaną stosowne rekomendacje.

iv. Prawo autorskie i sztuczna inteligencja

Jednym ze stale obecnych przedmiotów zgłoszeń dokonywanych do Biura są kwestie prawnoautorskie, szczególnie dotyczące autorstwa publikacji oraz wykorzystywania wyników badań. Choć nie są to przypadki liczne, to jednak zawsze są przez Rzecznika szczegółowo analizowane przez swoją doniosłość oraz możliwe konsekwencje dla rozwoju naukowego i zawodowego osób, których dotyczą.

W jednej ze spraw Zgłaszający wskazał, że mimo przygotowania istotnej części badań, których wyniki zostały następnie wykorzystane do przygotowania zbiorowego artykułu naukowego, jego autorstwo, czy też sam udział w procesie badawczym nie zostały w żaden sposób udokumentowane. Co więcej, jeden ze współautorów publikacji nalegał,

RZECZNICZKA
PRAW I WARTOŚCI
AKADEMICKICH UJ

Biuro Rzeczniczki
Praw i Wartości
Akademickich UJ

ul. Czapskich 4
pok. 28 i 29
31-110 Kraków
tel. +48 12 663 30 49
+48 12 663 30 48

ombuds@uj.edu.pl
www: ombuds.uj.edu.pl

by dane Zgłaszającego nie pojawiły się nawet w podziękowaniach zamieszczonych w pracy.

Osobną podkategorię zgłoszeń stanowiły te, których przedmiotem było wykorzystanie narzędzi sztucznej inteligencji (AI) oraz konsekwencje takiego działania. W dwóch przypadkach zgłoszeń studentom został przez prowadzących zajęcia dydaktyczne postawiony zarzut niesamodzielności przy wykonywaniu zadanych prac oraz przygotowanie ich z niedozwolonym wsparciem narzędzi AI. Zdarzenia te były o tyle istotne z punktu widzenia Zgłaszających, że w pierwszym przypadku skutkowały niedopuszczeniem Zgłaszającego do egzaminu z przedmiotu, zaś w drugim – anulowaniem pozytywnej oceny z przedmiotu i wpisaniem oceny negatywnej.

Dokonując interwencji w powyższych przypadkach Rzecznik zwracał zainteresowanym stronom uwagę, że obecnie brak jest narzędzi, które umożliwiałyby jednoznaczną ocenę, czy określony materiał został przygotowany – w całości lub w jakiejkolwiek części – z wykorzystaniem narzędzi sztucznej inteligencji. Z jednej strony wskazana jest więc daleko posunięta powściągliwość ze strony nauczycieli akademickich co do formułowania w tym kontekście zarzutów niesamodzielności pracy studentów/doktorantów. Z drugiej w pełni uzasadnione są wątpliwości co do samodzielnej pracy osób uczestniczących w zajęciach, gdy obecnie dostęp do narzędzi sztucznej inteligencji jest tak szeroki, a zarazem niemal niemożliwy do skontrolowania.

W tym zakresie Rzecznik wskazuje, że zespół Biura współpracuje z właściwymi jednostkami Uniwersytetu nad rozwojem już obowiązujących zasad i wytycznych dotyczących wykorzystania w nauce i dydaktyce narzędzi sztucznej inteligencji. Pozytywnie należy też ocenić praktykę znacznej części nauczycieli akademickich, którzy z własnej inicjatywy ustalają ze studentami i doktorantami reguły, w ramach których możliwe będzie wspieranie się narzędziami AI podczas zajęć dydaktycznych.

Nie zmienia to oczywiście faktu, że we wskazanym zakresie konieczne są dalsze prace. W dłuższej perspektywie wymaga rozważenia, czy nie należy podjąć działań celem dostosowania zasad ukończenia studiów (w szczególności przygotowania prac dyplomowych) tak, aby zminimalizować ryzyko nieuprawnionego zastępowania osobistych badań fikcyjnymi wynikami generowanymi przez narzędzia sztucznej inteligencji.

W pojedynczym przypadku zgłoszenia, które dotyczyło naruszenia praw autorskich Rzecznik doszedł do przekonania, że całokształt okoliczności

RZECZNICZKA
PRAW I WARTOŚCI
AKADEMICKICH UJ

Biuro Rzeczniczki
Praw i Wartości
Akademickich UJ

ul. Czapskich 4
pok. 28 i 29
31-110 Kraków
tel. +48 12 663 30 49
+48 12 663 30 48

ombuds@uj.edu.pl
www: ombuds.uj.edu.pl

sprawy uzasadnia wystąpienie do właściwego Rzecznika Dyscyplinarnego z wnioskiem o wszczęcie postępowania wyjaśniającego.

v. Dyskryminacja i nierówne traktowanie

Na wstępnie należy ponownie podkreślić, że przejawy nierównego traktowania można odnaleźć w wielu zgłoszeniach, które zostały skierowane do Biura. Przedmiotowa podkategoria obejmuje te zgłoszenia, których głównym lub wyłącznym przedmiotem był zarzut nierównego traktowania.

Przedmiotem jednego ze zgłoszeń były warunki konkursu na zagraniczny wyjazd naukowy, które Zgłaszający uznał za dyskryminujące, bowiem zgodnie z wytycznymi niedopuszczalne było finansowanie wyjazdu rodziny osoby, która wygrałaby konkurs. Rzecznik ustalił, iż taka okoliczność była ustalona z góry przez zagraniczną uczelnię, która finansowała wyjazd, zaś same badania, które były możliwe do przeprowadzenia miały charakter krótkotrwały (kilka tygodni). Ponadto, regulamin konkursu nie zabraniał uczestnictwa w wyjeździe rodziny badacza, a jedynie nie przewidywał przyznania finansowania w tym zakresie. W związku z tym Rzecznik nie dopatrzył się ustalenia warunków konkursu w sposób dyskryminujący.

Rzecznik nie ustalił, by w omawianym zakresie istniały obszary wymagające pilnej interwencji, czy też zmian o charakterze systemowym.

vi. Sprawy administracyjne

Wskazana podkategoria obejmowała sprawy dotyczące szeroko rozumianego funkcjonowania Uniwersytetu Jagiellońskiego, których zarazem nie dało się jednoznacznie zakwalifikować do pozostałych kategorii.

Wśród dokonanych zgłoszeń pojawiły się zawiadomienia dotyczące między innymi: dostępu do informacji publicznej, zarzutu przewlekłości postępowania dyscyplinarnego, czy też zastrzeżeń, co do funkcjonowania jednej z jednostek organizacyjnych UJ. W przypadku każdego z dokonanych zgłoszeń Biuro podjęło czynności wyjaśniające. W żadnym przypadku nie ustalono, aby sygnalizowane problemy miały znaczący charakter. Wielokrotnie całkowicie wystarczające było

Biuro Rzeczniczki
Praw i Wartości
Akademickich UJ

ul. Czapskich 4
pok. 28 i 29
31-110 Kraków
tel. +48 12 663 30 49
+48 12 663 30 48

ombuds@uj.edu.pl
www: ombuds.uj.edu.pl

zwrócenie uwagi określonych osób, na konieczność wprowadzenia pewnych zmian w zakresie funkcjonowania jednostek, w których działali.

IV. Zespół Mediatorów

W 2025 r. rozpoczął swoje działanie powołany przez Rzecznika **Zespół Mediatorów przy Biurze Rzecznika Praw i Wartości Akademickich UJ.**

W ocenie Rzecznika świadomość i wiedza o istnieniu tego Zespołu jest wciąż zbyt wąsko rozpropagowana wśród członków społeczności akademickiej. Generalnie przypadki uruchomienia mediacji następowały prawie wyłącznie z inicjatywy Rzecznika i w związku z kierowanymi do Biura skargami. Brak było natomiast wniosków z innych jednostek organizacyjnych UJ, w tym także tych w zakresie kompetencji których również mieści się przyjmowanie skarg, co może sugerować zbyt niską świadomość o celowości sięgania po tą metodę rozwiązywania sytuacji konfliktowych.

V. Kierowanie pracami Zespołu Roboczego ds. Współpracy z Izraelskimi Podmiotami.

Na mocy decyzji Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego nr 58 z dnia 29 listopada 2024 r. zmienionej decyzją nr 47 z dnia 19 grudnia 2025 r. Rzecznik kieruje pracami Zespołu Roboczego ds. Współpracy z Izraelskimi Podmiotami powołanego w wykonaniu porozumienia podpisanego w dniu 30 września 2024 pomiędzy Rektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego a studentami zrzeszonymi w „Akademii dla Palestyny". Prace Zespołu przedłużają się w związku z dwukrotną zmianą jego członków, będącą wynikiem ustępowania kolejnych przedstawicieli „Akademii dla Palestyny", ja też czasowym zawieszeniem jednego z członków w prawach studenta. Sytuacje te prowadzą do ponawiania przez nowo wybranych członków argumentów już przez Zespół przedyskutowanych i domagania się po raz kolejny powracania do stawianych przez nich żądań i oczekiwań, co do prac Zespołu. W ostatnich czasie podjęto działania mające na celu zmierzanie do zakończenia prac, przy czym zarysowana rozbieżność stanowisk utrudniać może wypracowanie jednolitej rekomendacji.

Biuro Rzeczniczki
Praw i Wartości
Akademickich UJ

ul. Czapskich 4
pok. 28 i 29
31-110 Kraków
tel. +48 12 663 30 49
+48 12 663 30 48

ombuds@uj.edu.pl
www: ombuds.uj.edu.pl

VI. Udział w pracach Zespołu ds. nowelizacji obowiązujących w Uniwersytecie Jagiellońskim przepisów dotyczących przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji lub innych zachowań niepożądanych

Rzecznik bierze udział w pracach Zespołu powołanego w dniu 18 listopada 2025 przez Rektora UJ, którego celem jest opracowanie stosowanych zmian w przepisach wewnętrznych, pozwalających w sposób skuteczny i w poszanowaniu obowiązującego prawa przeciwdziałać mobbingowi, dyskryminacji i innym zachowaniom niepożądanym. Rzecznik wielokrotnie wcześniej zwracał uwagę na niedostatki istniejącej regulacji w odniesieniu do Procedury antymobbingowej obowiązującej na Uniwersytecie od 2014 roku, w tym na jej sprzeczności z podstawowymi prawami osób obwinionych, takimi jak prawo do rzetelnej informacji o przyczynie i podstawach stawianego zarzutu, czy prawie do obrony. Składał także obszerną opinię do projektu zmian opracowanego przez dział ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ.

VII. Kierowanie Zespołem ds. przyjmowania zgłoszeń sygnalistów.

Na mocy decyzji nr 8 Rektora UJ z dnia 6 marca 2025 r. Rzecznik pełni także funkcję kierownika zespołu ds. przyjmowania zgłoszeń sygnalistów. W okresie sprawozdawczym do Zespołu wpłynęły dwa zgłoszenia, w których zgłaszający powoływali się na ustawę z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów. Jedno z nich oceniono – ze względu na jego treść - jako pozbawione merytorycznych podstaw do procedowania we wskazanym trybie i przekierowano do właściwej jednostki do rozpatrzenia na zasadach ogólnych. Drugiemu nadano bieg. Komisja badająca zgłoszenie merytorycznie nie dopatrzyła się jednak nieprawidłowości sygnalizowanych w zgłoszeniu, o czym poinformowano zgłaszającego.

VIII. Udział w programie Scholars and Risk (SAR).

Rzecznik, wzorem swojej poprzedniczki, zaangażował się w realizację programu pomocy dla członków międzynarodowej społeczności akademickiej, poprzez poszukiwanie właściwej jednostki i pomoc w przyjęciu badacza, który musiał opuścić swój kraj w związku z zagrożeniami dla prowadzonej przez niego pracy naukowej. Rzecznik dostrzegł spore trudności w znalezieniu jednostki gotowej do przyjęcia kandydatów przedstawianych przez SAR i zwraca w związku z tym uwagę

Biuro Rzeczniczki
Praw i Wartości
Akademickich UJ

ul. Czapskich 4
pok. 28 i 29
31-110 Kraków
tel. +48 12 663 30 49
+48 12 663 30 48

ombuds@uj.edu.pl
www: ombuds.uj.edu.pl

na potrzebę propagowania większej otwartości w pomocy dla potrzebujących naukowców.

IX. Inne inicjatywy podjęte przez Rzecznika oraz udział w wydarzeniach istotnych z punktu widzenia realizacji zadań Biura Rzecznika

Rzecznik odbył szereg spotkań z organizacjami działającymi w ramach Uniwersytetu Jagiellońskiego (m.in.: Dział ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania - Bezpieczni UJ, Centrum Dostępności UJ, Studencki Ośrodek Wsparcia i Adaptacji, Pełnomocnik Prorektora CM Uj ds. bezpieczeństwa i równego traktowania) oraz poza jego strukturami, których celem było ustalenie możliwego wspólnego promowania praw i wartości akademickich.

21 listopada 2025 r. Sekretarz Biura oraz Członek Stałego Zespołu Mediatorów przy BRzPiWA UJ – mgr Maciej Babula wziął udział w organizowanej przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. „Podmioty w mediacji: strony, mediator, inni uczestnicy postępowania", w ramach której wygłosił referat: „Pozycja oskarżonego jako strony w postępowaniu mediacyjnym"

X. Podsumowanie

Rok 2025 był pierwszym pełnym okresem sprawozdawczym działalności Biura w obecnym składzie osobowym. W tym czasie odnotowano znaczny wzrost spraw proporcjonalnie do okresu pracy Rzecznika w roku 2024 r.

Charakter spraw zgłaszanych do Biura był bardzo różnorodny. Dowodzi to z jednej strony wagi, jaką odgrywają wartości akademickie oraz wielości sfer, w których wymagane są działania na rzecz ich ochrony. Z drugiej – potwierdza tezę o braku konkretnych, pojedynczych problemów, które miałyby strukturalny, złożony charakter, a co za tym idzie – wymagały zdecydowanej interwencji władz Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Rzecznik zwraca przy tym uwagę – co nierzadko było podnoszone w rozmowach z osobami, które dokonywały zgłoszeń lub których zgłoszenia te dotyczyły – że wartości akademickie mają charakter

Biuro Rzeczniczki
Praw i Wartości
Akademickich UJ

ul. Czapskich 4
pok. 28 i 29
31-110 Kraków
tel. +48 12 663 30 49
+48 12 663 30 48

ombuds@uj.edu.pl
www: ombuds.uj.edu.pl

uniwersalny, a ich ponadczasowość i elastyczność nakazuje powściągliwe podejście do prób doprecyzowania czy zmian katalogu wartości ad hoc. Podczas swojej działalności Rzecznik wielokrotnie zetknął się zresztą z próbami naginania interpretacji wartości akademickich w ten sposób, że *de facto* prowadziły one do dyskryminującego, czy nierównego traktowania. Takim sytuacjom Biuro zdecydowanie przeciwdziała.

RZECZNICZKA
PRAW I WARTOŚCI
AKADEMICKICH UJ

dr hab. Dobrosława Szumiło-Kulczycka, prof. UJ

Rzeczniczka Praw i Wartości Akademickich UJ

Biuro Rzeczniczki
Praw i Wartości
Akademickich UJ

ul. Czapskich 4
pok. 28 i 29
31-110 Kraków
tel. +48 12 663 30 49
+48 12 663 30 48

ombuds@uj.edu.pl
www: ombuds.uj.edu.pl